

ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี*

Personal Factors and Academic Administration Factors Affecting
Teacher's Active Learning Management Competencies under
the Secondary Educational Service Area Office Nonthaburi

ธนสุชาพร มิ่งขวัญ และจันทรศรัณย์ ภูติอริยวัฒน์

Tanasuchaporn Mingkhwan and Jantarat Phutiariyawat

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Srinakharinwirot University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: tanasuchaporn.mingkhwan@g.swu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับของการบริหารวิชาการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี 4) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี รวมทั้งสิ้น 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพื้นฐาน วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสมการถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรเข้าทั้งหมด

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูและระดับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี พิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

*ได้รับบทความ: 28 กุมภาพันธ์ 2567; แก้ไขบทความ: 19 มิถุนายน 2567; ตอรับตีพิมพ์: 24 มิถุนายน 2567

Received: February 28, 2024; Revised: June 19, 2024; Accepted: June 24, 2024

2. ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการ มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา พบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง -0.072 ถึง 0.86 โดยมีองค์ประกอบย่อยบางคู่ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัจจัยการบริหารวิชาการสามารถพยากรณ์ตัวแปรสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษาร่วมกันทำนายตัวแปรตามได้ร้อยละ 52.20

4. ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการร่วมกันทำนายตัวแปรสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษาได้ร้อยละ 56.70 ซึ่งสมการทำนายนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ ด้านระดับการศึกษา ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยการบริหารวิชาการ มีอิทธิพลทางบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ แต่มีหนึ่งด้านที่ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ คือ นิเทศการศึกษา

คำสำคัญ: ปัจจัยส่วนบุคคล; ปัจจัยการบริหารวิชาการ; สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก; ครู; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

Abstract

The purposes of this research were 1) to investigate the level of proactive learning management competence among teachers, as well as the level of academic management within the jurisdiction of the Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office; 2) to examine the relationship between academic administration and teacher's proactive learning management competencies; 3) to explore the relationship between personal factors and teacher's proactive learning management competencies; and 4) to study the factors affecting teacher proactive learning management competencies. The sample group for this research consisted of 320 teachers in basic education schools. The tools used for data collection was a five-point Likert scale questionnaire with an IOC (Item Objective Congruence) value of 0.50 or higher. The statistical analyses used included percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and enter multiple regression.

The findings revealed the following:

1. The levels of teachers' proactive learning management competencies and academic administration within the Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office, when considered by specific aspects, were at the highest level.

2. Personal factors and academic administration factors were related to the proactive learning management competencies of teachers in schools. The correlation

coefficients for all variables ranged from -0.072 to 0.86, with some sub-component pairs not showing statistical significance.

3. Academic administration factors could predict 52.20% of the variance in the proactive learning management competencies of teachers in schools.

4. Personal factors and academic administration factors together could predict 56.70% of the variance in the proactive learning management competencies of teachers in schools, with the prediction equation being statistically significant at the .001 level. Educational level was not statistically significant. Academic administration factors had a positive influence, significant at the .05 level, with one area, educational supervision, not showing statistical significance.

Keywords: Personal and academic administration factors; Proactive learning management competencies; Teachers; Secondary Educational Service Area Office, Nonthaburi

1. บทนำ

ปัจจุบันโลกเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ที่ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากสำหรับการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การศึกษาจึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาครูหรือบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งเน้นการพัฒนาใน 6 ด้าน คือ ความมั่นคง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการปรับสมดุลเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งเป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาวเพื่อความมั่นคง มั่นคง และยั่งยืน

จากนโยบายเร่งด่วน (Quick Policy) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ. 2566 เน้นยกระดับคุณภาพผู้เรียน ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) นโยบายนี้เป็นจุดเริ่มต้นให้สถานศึกษาปรับใช้ตามความเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากรและการผสมผสานงานที่มีอยู่ การจัดการศึกษาในประเทศไทยจึงมีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท โดยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะอย่างต่อเนื่อง ปรับเปลี่ยนบทบาทครูจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” อย่างไรก็ตามครูบางกลุ่มยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ยังคงเน้นเนื้อหาและการบรรยายแบบเดิม ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนไม่สนุกสนานและนักเรียนขาดความกระตือรือร้น

ในการเรียน ครูยังขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลในการสร้างสรรค์การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (นิตยา มณีวงศ์, 2564, หน้า 161-173) การอบรมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสวรธา ตาฮา, อนุภูมิ ยัง และจุฑามาส ศรีจันทร์ (2563, หน้า 81-93) กล่าวว่า การฝึกอบรมส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน นอกจากนี้ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลการจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมายยังรวมถึงการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาระงานพิเศษนอกเหนือจากงานสอน ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มศักยภาพและการจัดการเรียนการสอนที่ยังคงยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) (เจนณรงค์ วิธิตี, 2565, หน้า 1-15)

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่เน้นการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยมีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) นโยบายนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับมีสมรรถนะที่ดีขึ้น สถานศึกษาจึงควรปรับใช้รูปแบบการสอนตามนโยบายนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนพล บรรดาศักดิ์ (2559, หน้า 175-189) ที่ระบุว่าผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 มีความต้องการเรียนรู้ตลอดเวลา มีความคิดเชิงเหตุผล และสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรีมีกลยุทธ์ที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้อง

กับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน นำไปสู่การใช้ชีวิตและการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (Digital Life & Learning) รวมถึงการสร้างรายได้ระหว่างเรียน สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และเป็น ผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) สำหรับผู้เรียนทุกระดับ อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรีพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กบางส่วนมีทรัพยากรทางการศึกษาไม่เพียงพอ ทำให้ครูมีภาระงานมากไม่สามารถสอนได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งครูบางส่วนสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกเนื่องจากอัตรากำลังไม่เพียงพอ ภาระงานและปริมาณงานมากเกินไป คำสั่งการปฏิบัติงานจากส่วนกลางขาดความชัดเจน มีความซ้ำซ้อน ทำให้ครูขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการแสดงออกในการจัดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติผ่านกระบวนการคิด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สะท้อนผลของการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนจนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (จรรยา พานิชย์ผลินไชย, 2559, หน้า 25-37; เฉลิมพล สุปัญญาบุตร, 2562, หน้า 266-280; ทิศนา แคมมณี, 2558; สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2558; สุพิช ชัยมงคล, 2556) ซึ่งสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นคุณลักษณะหรือความสามารถของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่ง

เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ส่งต่อให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน การเรียนรู้และสมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง (ศักดิ์นรินทร์ นิลรัตน์สิริกุล, 2563)

จากเหตุผลและความสำคัญที่ได้กล่าวมา ข้างต้น พบว่า การบริหารวิชาการเป็นหัวใจหลัก ของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายคือ การจัดการศึกษาและผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้นำทาง วิชาการ โดยทำงานร่วมกับครูผู้สอนโดยกระตุ้น พร้อมให้คำแนะนำจึงทำให้ครูผู้สอนทุกคนร่วมมือ อย่างมีประสิทธิภาพ (มูนา จารง, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญา คุณสุข (2565) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการจัดการเรียน รู้เชิงรุกของสถานศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ การวัด และประเมินผล การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี และการนิเทศการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ตามที่ กรุณา โถชาติ และคณะ (2560, หน้า 238-251) กล่าวไว้ว่า เป็นคุณสมบัติของบุคคลหรือ บุคลากรครูที่เกิดจากวิวุฒิ คุณวุฒิประสบการณ์ และการอบรมมาผสมผสานกันทำให้บุคลากรครู เป็นผู้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานเพื่อการบรรลุ เป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนควรมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกเพราะมีความสำคัญ เป็นแนวทางการจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิด และการลงมือปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ความคิดของตนเอง ให้เกิดทักษะกระบวนการคิด อย่างวิจารณ์ญาณ วิเคราะห์ แก้ปัญหา ประเมิน

คุณค่า ตัดสินใจ และสร้างสรรค์ได้ มุ่งสร้างกิจกรรม ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองผู้เรียนที่มีความถนัด และความสนใจของผู้เรียนที่ต่างกัน เพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลอย่างเต็มศักยภาพ กมลวรรณ แสนเสนาะ และนันทิยา น้อยจันทร์ (2565) สอดคล้องกับองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก ตามแนวคิดของ Stacy Zeiger (2015) และกานต์สินี วิเศษสมบัติ (2565, หน้า 12-24) กล่าวไว้ว่า ครูควรมีองค์ประกอบสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกทั้ง 5 ด้านคือ 1) การออกแบบ การเรียนการสอน 2) ใช้วิธีการสอนที่ตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียนได้ 3) การใช้เทคโนโลยี เป็นสื่อในการสอน 4) ประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 5) การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและ ลงมือปฏิบัติ

จากปัญหาและความสำคัญที่ได้กล่าวมา ข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและ ปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี เพื่อตอบสนองกลยุทธ์ที่จะยกระดับคุณภาพการ ศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ ที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ระดับของการ บริหาร วิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี

4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (Content Analysis) โดยศึกษาแนวคิดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจากนักวิชาการ เอกสาร ตำรา ข่าว บทความ ผลงานวิจัยทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งได้กรอบแนวคิดกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical framework) ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยตามกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating

Scale) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีค่าความเที่ยงตรงจากดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และมีค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปัจจัยการบริหารวิชาการในสถานศึกษา มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .948 และแบบสอบถาม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .926 และขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดประชากร คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 1,830 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ซึ่งจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 320 คน โดยทำการสุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดอย่างง่ายตามสัดส่วน (Proportion Size) จะได้จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 9 โรงเรียน ซึ่งจะได้โรงเรียนขนาดเล็ก และโดยมีรายชื่อโรงเรียนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและจำนวนครูที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2567 ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน ได้รับตอบกลับมา 320 คน คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลผ่านการรวบรวมมาแล้วมาวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้

ทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ แบบเป็นขั้นตอน (Multiple Regression Analysis- Enter Method)

4. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้วิธีการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ถัดมา คือ ด้านออกแบบการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ

2. ระดับการบริหารวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ถัดมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย

ที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้

3. ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการ มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -.072 ถึง 0.86 โดยมีองค์ประกอบย่อยบางคู่ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการร่วมกันทำนายตัวแปรสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี ได้ร้อยละ 56.70 ($R^2 = .567$) ซึ่งสมการทำนายนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยปัจจัยส่วนบุคคล ด้านประสบการณ์การทำงาน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้านระดับการศึกษา ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยการบริหารวิชาการ พบว่า มีอิทธิพลทางบวก 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มี 1 ด้านที่ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติในสมการนี้ คือ ด้านการนิเทศการศึกษา

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี ผู้วิจัยได้นำประเด็น

สำคัญที่ค้นพบจากการศึกษาอภิปรายโดยรวม และรายด้าน ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี จากการศึกษาระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้วิธีการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ถัดมา คือ ด้านออกแบบการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี มีกระบวนการและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับความต้องการและระดับความพร้อมของผู้เรียน รวมถึงการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่น่าสนใจ มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนจากเทคนิคและวิธีต่างๆ เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ที่น่าสนใจให้แก่ผู้เรียน สะสมประสบการณ์ นำไปสู่กระบวนการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพผ่านกระบวนการคิด ลงปฏิบัติจริงอย่างสร้างสรรค์และเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาเพื่อสร้างเป็นภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง

ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี (2566) ได้กำหนดนโยบายประจำ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตลอดจนแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดนทบุรี มีกลยุทธ์ที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น ซึ่งสอดคล้องกับการอธิบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ครูพึงมีเพื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดความรู้อย่างมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อันเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามที่ ฐนกร สองเมืองหนู, วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล และมนสิข สิริสมบุรณ์ (2562, หน้า 63-73) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้าน พบว่า ด้านการให้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุก มากที่สุด

2. ระดับการบริหารวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี การศึกษาระดับการบริหารวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีถัดมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมาจากผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนทบุรี ให้ความสำคัญกับหัวใจหลักของสถานศึกษา คือการบริหารวิชาการ ถือเป็นงานที่สำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งฝ่ายผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางในการวัดและประเมินผล ให้ครอบคลุมในทุกๆ ด้านพร้อมปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับธรรมา คุณสุข (2565) อธิบายไว้ว่า หากต้องการให้คุณภาพการศึกษาของนักเรียนประสบความสำเร็จ งานบริหารวิชาการถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาและเป็นงานที่สำคัญมากที่สุด ในโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ซึ่งไม่เพียงแต่สถานศึกษาเท่านั้น ที่จะทำให้การบริหารวิชาการเข้มแข็ง กระบวนการในการดำเนินการก็มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการ

นอกจากนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน อาทิ งานวิจัยของธรรมา คุณสุข (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ

ของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีค่าเพิ่มขึ้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุกก็จะมีค่าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จะเห็นได้ว่าการ บริหารวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่นั่น จะต้องอาศัยการจัดการด้านการจัดการ เรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดประเมินผล การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนทบุรี ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษามากที่สุดคือ การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ รองลงมาคือ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี และการวัดและประเมินผล ส่วนตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ระดับการศึกษาในภาพรวม พบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -0.72 ถึง 0.868 โดยมีองค์ประกอบย่อยบางคู่ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากปัจจัยส่วนบุคคลเป็นคุณลักษณะ และความพึงพอใจที่มีเฉพาะของแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะป็นระดับการศึกษา อายุ เพศ

ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์ฝึก
อบรมการใช้เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียน
การสอน ทำให้ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ
หรือพฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกัน รวมไปถึงการ
ฝึกฝนพัฒนาตนเองในการการฝึกอบรมในด้านที่ไม่
ถนัด เช่น การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
เชิงรุก การสร้างนวัตกรรมใหม่ นอกจากนั้น
ประสบการณ์การทำงานก็มีความสำคัญในการ
พัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ สัม
ประสบการณ์ นำมาพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า
ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จึงสัมพันธ์กับสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้เชิงรุกของครูในการจัดการเรียนการสอนหรือ
การนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิด
ของเดวิด แมคเคอแลนด (1987) ได้ให้ความหมาย
ของสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะเป็นบุคลิกที่ซ่อนใน
แต่ละบุคคล สามารถผลักดันให้บุคคลนั้นสร้างผล
การปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ ที่กำหนดในงาน
ที่ตนรับผิดชอบ และยังสอดคล้องกับกรูมา โถซาลี
และคณะ (2560, หน้า 238-251) ได้สรุปนิยามไว้
ว่า สมรรถนะ (Competency) เป็นคุณลักษณะเชิง
พฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้
ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิด
ความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่
องค์การกำหนดเอาไว้ โดยพฤติกรรมที่แสดงออก
ในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถ
วัดและสังเกตได้ว่า บุคคลนั้นเป็นผู้มีความรู้ ความ
สามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่โดดเด่นในองค์การ

นอกจากนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้ยังมีความ
สอดคล้องกับข้อค้นพบของงานวิจัยของพูนสุข
อุดม (2556) ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์

ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนา
สมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐาน
วิชาชีพด้านกระบวนการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้
พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลกระทบต่อพัฒนา
สมรรถนะของครู มากที่สุด คือ การพัฒนาตนเอง
ของครู รองลงไป คือ ประสบการณ์ในการสอน และ
ภาระงานของครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
สวรรยา ตาข่า, อนุภูมิ ยัง และจุฑามาส ศรีจางนงค์
(2563, หน้า 81-93) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุ
ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะครูศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 19 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน
บุคคล ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับ
สมรรถนะครูศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านบุคคลมีอิทธิพลทาง
ตรงต่อสมรรถนะครูศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยการบริหารวิชาการด้านที่มีความ
สัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและ
การนำไปใช้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสื่อและ
เทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้
เป็นเพราะว่า ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.
2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระ
สำคัญไว้ในมาตรา 9 ว่า ให้กระทรวงกระจาย
อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยแบ่ง
ขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษา ไว้ 4 ด้าน คือ 1)
ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการ
บริหารทั่วไป ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ

ต่อการจัดการศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนและผู้นำการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องใจกว้าง และยินดีต่อบทบาทความเป็นผู้นำทางวิชาการของครูโดยครูจะต้องมีความสมัครใจในการพัฒนาตนเอง นอกจากนั้นผู้บริหารยังมุ่งเน้นครูให้เกิดทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสำคัญ ครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกเท่านั้น ซึ่งอยู่ภายใต้ขอบข่ายงานของการบริหารงานวิชาการ

นอกจากนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของธัญญา คุณสุข (2565) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีค่าเพิ่มขึ้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุกก็จะมีค่าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จะเห็นได้ว่าการบริหารวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่ดีนั้น จะต้องอาศัยการจัดการด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรการวัดประเมินผล การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และข้อค้นพบจากงานวิจัยของพิชชาพร อุ่นศิริ (2564, หน้า 120-132) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารงาน

วิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนวัดรางกำหยาด ด้านความต้องครอบคลุม ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม และด้านความ เป็นไปได้ มีผลประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางวิชาการร่วมกันทำนายตัวแปรสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ได้ร้อยละ 56.70 ซึ่งสมการทำนายนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยปัจจัยส่วนบุคคล ด้านประสพการณ์การทำงาน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้านระดับการศึกษา ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากในประเทศไทยนั้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุกกำลังเป็นนโยบายทางการศึกษาที่ครูต้องนำไปปฏิบัติ โดยครูต้องออกแบบกิจกรรมสะท้อนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูทุกคนที่ต้องปฏิบัติเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) อธิบายว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แนวทาง Active Learning

ครูผู้สอนต้องออกแบบกิจกรรมที่สะท้อนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และเน้นการนำไปประยุกต์ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงด้านประสบการณ์การทำงาน ทั้งนี้ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี กลุ่มที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี เป็นครูที่มีอายุน้อยกว่า มีการใช้งานสื่อและเทคโนโลยีค่อนข้างบ่อยในแต่ละวัน ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุย ติดต่อสื่อสาร รวมไปถึงความสามารถการสืบค้นแหล่งข้อมูลในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในโซเซียลมีเดียทั้งนี้ บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ที่สามารถปฏิบัติงานได้ดีเกิดจากการมีประสบการณ์ในการทำงานซึ่งบุคลากรอาจมีประสบการณ์ในการทำงานมาหลายแห่งโดยไม่ จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการทำงานเสมอไป และบุคลากรที่ผ่านการทำงานอาจจะได้รับ ประสบการณ์จากการทำงานไม่เท่าเทียมกัน ประสบการณ์การทำงานมักจะสอดคล้องกับอายุของบุคลากรเนื่องจากบุคลากรที่มีอายุมากก็จะมีประสบการณ์ในการทำงานมาก และด้านประสบการณ์ฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่า $\beta = .048$ อาจเนื่องมาจากปัจจุบันการประเมินผลเพื่อเลื่อนตำแหน่งมีเกณฑ์และหลักการที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ การฝึกอบรมเป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะช่วยให้ครูได้เรียนรู้ และปฏิบัติไปในแนวทางที่ถูกต้อง ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงเข้าใจหลักการวิธีการช่วยเพิ่มพูนทักษะและเทคนิคที่เหมาะสมให้กาปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และครูได้เห็นศักยภาพความสามารถของตน สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของอนุชา กอนพ่วง (2550,

หน้า 29-42) พบว่า การศึกษาอบรมเป็นหนึ่งในตัวแปรสังเกตได้ที่สามารถวัดภูมิหลังที่มีอิทธิพลต่อความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของการศึกษาและในงานวิจัยของสรวรยา อีราวิทยางกูร (2546) พบว่าการฝึกอบรมส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

ปัจจัยการบริหารวิชาการสามารถพยากรณ์ตัวแปรสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ซึ่งมีอิทธิพลทางบวก 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มีการดำเนินงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนานักเรียนเป็นตัวกำหนดปริมาณงานสถานศึกษา การจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน คุณภาพของโรงเรียน และเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี (2566) อธิบายไว้ว่า กลยุทธ์ในการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี มี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน ยกกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ศึกษาให้ทันต่อยุคสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัญญา คุณสุข (2565) ได้สรุปไว้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี คือการส่งเสริมสนับสนุน ในการจัดการเรียนการสอนช่วยให้กระบวนการ สอนครบบรรลุผลได้อย่างง่าย โดยการผลิตและ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนเพียงพอให้ครู อาจารย์สามารถนำไปใช้และเลือกใช้ได้ตามความ ถนัดและ เหมาะสมเกิด การเรียนรู้ที่ง่ายขึ้น ดังนั้น สื่อควรเน้นตั้งแต่เริ่มจัดทำจัดหาจากท้องถิ่นจนถึง การพัฒนาต่อยอดให้มีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน

ด้านที่ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติในสมการนี้ คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากใน ประเทศไทยนั้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุกกำลังเป็น นโยบายทางการศึกษาที่ครูต้องนำไปปฏิบัติ โดยครู ต้องออกแบบกิจกรรมสะท้อนการพัฒนาผู้เรียนให้ เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูทุกคนที่ ต้องปฏิบัติเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพ สูงสุด สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) อธิบายว่า การจัดกิจกรรม การเรียนรู้แนวทาง Active Learning ครูผู้สอนต้อง ออกแบบกิจกรรมที่สะท้อนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิด การเรียนรู้ และเน้นการนำไปประยุกต์ไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตจริง ซึ่งเวียงชัย แสงทอง และคณะ (2565, หน้า 123-133) ได้อธิบายว่า การนิเทศการศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู แต่ในปัจจุบันยังพบว่า การ นิเทศการศึกษามีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ขาดแคลน อบรมกำลังศึกษานิเทศก์ ขาดเครื่องมือ ในการปฏิบัติงาน ขาดการประสานงาน ขาดงบประมาณ

ศึกษานิเทศก์ มีภาระมาก ทำให้ไม่มีเวลานิเทศ การ นิเทศไม่ต่อเนื่อง ขาดแรงจูงใจ และสนับสนุนให้เกิด การนิเทศ และขาดการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพราะฉะนั้นอาจจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธี การนิเทศการศึกษา โดยนัยนา ฉายวงศ์ (2560) อธิบายว่า บทบาทสำคัญในการพัฒนารูปแบบการ นิเทศ เกิดการนิเทศแบบผสมผสาน (Blended Supervision) ซึ่งมีการผสมผสานการนิเทศแบบ พบหน้าแบบ (Face to Face) และการนิเทศแบบ ออนไลน์ (Online) เข้าด้วยกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ของการนิเทศให้มีความยืดหยุ่น รวดเร็วในการ สื่อสาร และการเก็บบันทึกข้อมูล ตอบสนองต่อ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศ ช่วยให้ผู้รับการนิเทศเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศได้ อย่างต่อเนื่อง ช่วยลดข้อจำกัดต่างๆ ที่เกิดขึ้นจาก การนิเทศและให้การนิเทศบรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ ดังข้อค้นพบ ในงานวิจัยของ เวียงชัย แสงทองและคณะ (2565) รูปแบบการนิเทศแบบ ผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า 1) ครูโรงเรียน ประถมศึกษามีสภาพปัจจุบันและความต้องการ การนิเทศแบบ ผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบ การนิเทศแบบ ผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษา มีชื่อ เรียกว่า “PIDA Model” ซึ่งผลการประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้ทรง คุณวุฒิ พบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการนิเทศแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริม

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้วิธีการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ ดังนั้น โรงเรียนควรให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดนเน้าให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะต่างผ่านกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติ เพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ ประสบการณ์ ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพมากขึ้นและทำให้การปฏิบัติงานของครูเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ออกการจัดการเรียนการสอนโดยการ

ผสมผสานระหว่างครูกับนักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และปฏิบัติร่วมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการศึกษาที่ส่งผลต่อผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี โดยด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ควรส่งเสริมให้ครูเกิดสมรรถนะในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต มีการขับเคลื่อน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับโอกาสประสบการณ์ใหม่ ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในกระบวนการจัดการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมที่ดีส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน และได้แสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่ที่กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็น และมีความสุขในการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อยืนยันและสนับสนุนผลการวิจัยกับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

2.2 ควรทำวิจัยเชิงทดลองที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำไปใช้และพัฒนาต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

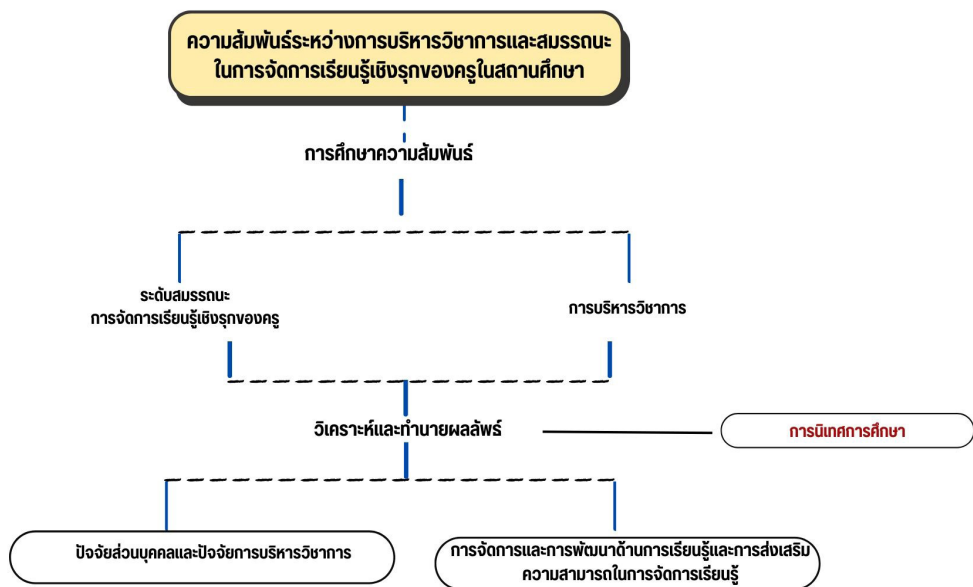

2.3 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพที่เกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อศึกษาเชิงลึกในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการและสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา ซึ่งระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูและการ

บริหารวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยการใช้ปัจจัยส่วนบุคคลและการบริหารวิชาการร่วมกันในการวิเคราะห์และทำนายผลลัพธ์ที่สำคัญทางสถิติ แต่มีปัจจัยบางส่วนที่ไม่มีความสำคัญทางสถิติ เช่น การนิเทศการศึกษา ดังนั้น การจัดการและการพัฒนาด้านการเรียนรู้และการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาได้มากที่สุด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ แสนเสนาะ และนันทิยา น้อยจันทร์. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก. *การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4 "GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล"*, 31 สิงหาคม 2565, (หน้า 992-999). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- กรรณา โถชาลี และคณะ. (2560). รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(2), 238-251.
- กานต์สินี วิเศษสมบัติ. (2565). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนหนองสังข์วิทยายน. *วารสารวิจัยและพัฒนาสหวิทยาการ*, 1(3), 12-24.
- จรรยา พานิชย์ผลินไชย. (2559). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *สัททอง: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 22(2), 25-37.
- เจนณรงค์ วิธิตี. (2565). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านกุดกว้างประชาสรรค์. *วารสารครุศาสตร์ปัญญา*, 1(6), 1-15.
- เฉลิมพล สุปัญญาบุตร. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. *วารสารแสงอีสาน*, 16(2), 266-280.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). *แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฐนกร สองเมืองหนู, วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล และมนสิข สิริธสมบุรณ์. (2562). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย*, 14(27), 63-73.
- ทิตินา แคมมณี. (2558). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนพล บรรดาศักดิ์. (2559). การเป็นผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21: มุมมองจากอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 4(2), 175-189.
- ธนัญญา คุณสุข. (2565). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี*. (ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นัยนา ฉายวงศ์. (2560). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิตยา มณีวงศ์. (2564). ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนออนไลน์ แอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19. *ครุศาสตร์สาร*, 15(1), 161-173.

- พิชชาพร อุ๋นศิริ. (2564). รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียน วัดรางคำหยาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 8(4), 120-132.
- พูนสุข อุดม. (2556). *การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มูนา จารง. (2560). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2*. (ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เวียงชัย แสงทอง และคณะ. (2565). การนิเทศภายในสถานศึกษายุคใหม่: นิเทศอย่างไรในยุคนิวนอร์มอล. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพนธ์*, 17(1), 123-133.
- ศักดิ์นรินทร์ นิลรัตน์สิริกุล. (2563). *การพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก: กรณีศึกษาสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สวรรรยา ตาขำ, อนุภูมิ ยัง และจุฑามาส ศรีจำนง. (2563). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะครู ศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 37(102), 81-93.
- สวรรรยา ธีราวิทยางกูร. (2546). *ความสามารถทางการจัดการของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรการธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ของไทย*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี. (2566). *แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ประจำปีงบประมาณ 2566*. เข้าถึงได้จาก <https://main.spmnonthaburi.go.th/aplan/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2558). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- สุพิช ชัยมงคล. (2556). *กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- อนุชา กอนพ่วง และคณะ. (2550). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 30(4), 29-42.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- McClelland, D. C. (1987). *Human motivation*. Cambridge United Kingdom: University Press.
- Zeiger, S. (2015). *English Education*. Miami State: Miami University.